

gøres, og jeg retter en indstændig Anmodning til den højtærede Minister om nu, da han er i Færd med at udstykke disse Gaarde, at gøre dette Forsøg. Og hvis den højtærede Minister ikke vil stille sig velvillig overfor mig, naar jeg fremsætter dette Ønske, vil jeg bede ham om at henvende sig til den højtærede Finansminister. Jeg er sikker paa, at han sammen med mig vil lægge et godt Ord ind herfor, jeg ved, at han er en varm og ubetinget Tilhænger af dette ligesom jeg. Det var egentlig det, jeg særlig havde paa Hjerte, at bevæge den højtærede Landbrugsminister til at gøre et Forsøg i den Retning, naar disse Gaarde skulle udstykkes.

Landbrugsministeren (Ole Hansen):

Det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) omtalte atter Kystfredningsloven, og han gav sin Misfornøjelse med denne Lov Udtryk i forskellige Bemærkninger. Jeg skal ikke omtale det nærmere, idet jeg tidligere har haft Lejlighed til at udtale min Mening om det Spørgsmaal, det ærede Medlem her har fremdraget. Jeg vil dog gøre det ærede Medlem opmærksom paa, at han havde to Partifæller i det Udvalg, der behandlede Sagen her i Tinget, og, saa vidt jeg husker, ogsaa en eller to Partifæller i Fællesudvalget. Endelig stemte, da Loven var til Afstemning her, alle Socialdemokrater for den. Nu forekommer det mig ganske vist noget mærkværdigt, at naar de Herrer Socialdemokrater have givet denne Sag deres Tilslutning under Behandlingen i Udvalget og ved Afstemningen i Salen, de saa et godt halvt Aar efter rejse Angreb mod denne Sag. Jeg tror i øvrigt ikke, at dette Spørgsmaal vil faa nogen som helst praktisk Betydning. Skulde det vise sig, at det vil faa det, saa er Tidspunktet jo kommet, da vi kunne se, om det er nødvendigt at foretage en Forandring i Loven.

Det ærede Medlem talte saa igen om Bommene ved Charlottenlund og sagde, at jeg kendte neppe noget andet Sted, hvor Ejeren af private Veje satte Bom for og tog Afgift af dem, der skulde passere Vejen. Nej, det er vist rigtigt, men saa sætte de Lød for, som de lukke, og forbyde Passage. Det er dog et Spørgsmaal, om det vilde være rigtigt, at Staten lukkede derude og forbød al Passage.

Men for øvrigt forstaar jeg ikke al den Tale om dette Spørgsmaal, for jeg har jo netop erklæret mig meget villig til at deltage i en Forhandling om Afskaffelsen af disse Bomme. Men for at det kan lade

sig gøre, er det efter min Mening nødvendigt at forhandle med Kommunen om Vejenes Overgang til offentlige Veje, og saa synes det mig at være den naturligste Vej, at Københavns Kommune, som har en Bom, og Københavns Amts Kommune, som har flere Bomme, indlede en Forhandling om Spørgsmaalet — lad os saa se, om vi kunne komme til et fornuftigt Resultat. Det ærede Medlem, som selv er Medlem af Københavns Magistrat, har jo der Anledning til at rejse Sagen, lad os saa se, hvad Resultat det kan føre til. Saa havde det ærede Medlem siden Kl. 4 opdaget en Vej, ad hvilken han mente at kunne slippe bort fra Spørgsmaalet om Fællesdrift. Han havde opdaget den Udvej, at det var noget, som jeg jo, hvis jeg syntes, kunde stille Forslag om her i Rigsdagen. Men saa nemt slipper det ærede Medlem nu ikke fra Spørgsmaalet. Det er jo de Herrer Socialdemokrater, der ønske Fællesdrift indført. Vi have ved mange Lejligheder — baade i deres Presse og i deres Tale — særlig uden for denne Sal, set stærke Angreb rejste mod Bønderne, mod de større Arbejdsgivere paa Landet. Vi have set dem beskyldte disse Landboere for at udbytte — jeg tror nok, det er det Udtryk, der i Regelen bruges — deres Arbejdere, og vi have hørt dem gøre gældende, at naar bare Socialdemokraterne fik tilstrækkelig Magt, skulde Forholdene nok blive ordnede saaledes, at Arbejderne kunde faa hele Udbyttet af Arbejdet. Det har jo været de Herrer's Standpunkt, og nu er det, jeg kommer og siger til dem: Have De ikke Lyst til at gøre et Forsøg, saaledes at Arbejderne kunne faa hele Udbyttet af deres Arbejde? Men saa tilkommer det virkelig dem, der ere stemte for den ny Samfundsorden, at gøre Forsøget og ikke os andre, som mene, Forsøget vil mislykkes.

Der er jo mange Ting, der her kunne forsøges. Jeg nævnede adskillige i Eftermiddags. Der kunde jo nævnes flere, f. Eks. Normalarbejdsdagen, som de Herrer have paa deres Program, kort sagt, man kan forsøge alle Socialdemokraternes Teorier angaaende Landbruget; ja, det ærede Medlem kan endda gaa saa vidt, at han kan forsøge at udrydde Hestebremsen dernede. Det er der ikke noget som helst i Vejen for. Men det er jo ganske urimeligt, synes jeg nok, at det ærede Medlem mener at kunne slippe fra det ved at sige til mig, at jeg kan jo stille Forslag derom. Nej, det er de Herrer, der skulle vise deres Villighed til at tage fat paa Spørgsmalets